

เทศน์เช้า วันที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๕๔

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองแกว อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

พ่อแม่เลี้ยงมาตั้งแต่ดินเท่าฝ่าหอย มันอยากได้อะไรมันก็ร้องเอา มันบิบบหัวใจให้พ่อแม่ต้องหาให้มัน เห็นไหม เลี้ยงมาตั้งแต่ดินเท่าฝ่าหอย เวลามันโตขึ้นมา ถ้ามันโตขึ้นมามันทำให้เราชื่นใจ มันก็ชื่นใจ

ความรักของพ่อแม่เป็นความรักที่สะอาดบริสุทธิ์นะ ไม่หวังผลตอบแทนใดๆ ทั้งสิ้น แล้วลูกก็คิดว่าต้องตอบสนองพ่อแม่อย่างนั้นๆ ไม่ใช่! น้ำใจเท่านั้น เวลากลับบ้านมีของติดไม้ติดมือมาฝากแม่ ของนั้นไม่ได้มีคุณค่าหรอก แต่พ่อแม่เห็นว่าลูกมีน้ำใจต่อพ่อแม่ จะมีความสุขมาก

“ความสุขอยู่ที่ค่าของน้ำใจ”

สัตว์มันยังเอามาเลี้ยง เอามาฝึกหัดได้ คนมันต้องฝึกหัดของมัน เห็นไหม ในพุทธศาสนา วันนี้เราจะมาบวชพระกัน เวลาเราบวชพระ บวชมาเพื่อเข้าไปฝึกหัด ถ้าไม่ได้ฝึกหัด ในสมัยโบราณ ถ้าคนดิบมาขอลูกสาวเขาก็ไม่ให้หรอก เขาต้องคนสูง คือคนได้ฝึกได้หัดแล้ว การบวชไป ๑ พรรชานี้ไปฝึก ไปหัด ไปตัด ไปแปลง ไปทำให้อูฐรู้ชั่ว

คบมิตรเทียม มิตรเทียม มิตรที่ปอกลอก คบมิตรแท้ มิตรแท้เวลาเราเพลิงปล้ำ มิตรก็ช่วยเหลือกิจการเรา ผู้บริหารทิศ ทิศคือครูบาอาจารย์อยู่ที่ทิศเบื้องบน พ่อแม่อยู่ที่ทิศเบื้องหน้า หมู่คณะอยู่ที่ทิศเบื้องซ้ายและเบื้องขวา คนงานของเราอยู่ที่ทิศเบื้องล่าง เราจะบริหารทิศนี้ไปอย่างไร? ชีวิตของเรา เราจะต้องบริหารชีวิตของเราไป ฉะนั้น เวลาเราบวชเพื่อมาฝึกมาหัด การมาฝึกมาหัดนะ มาฝึกมาหัดเพื่อสิ่งใด?

มาฝึกมาหัด เห็นไหม โลกเขาหาสมบัติกัน คือสมบัติที่เขาหาเพื่อการดำรงชีวิต เป็นสมบัติของสาธารณะ คนเฒ่าคนแก่ตอนนี้เขามีเบี้ยยังชีพ คนเฒ่า คนแก่ รัฐบาลเขาจัดสรรให้ได้ เรื่องของปัจจัยเครื่องอาศัย คนช่วยเหลือกิจการกันได้ แต่เรื่องของบุญของ

กรรม เราเกิดมานี้เราเกิดมาเพราะกรรม ถ้าเราไม่ทำบุญทำกรรมมาร่วมกัน เราจะไม่มีเกิดมาเป็นพ่อ เป็นแม่ เป็นลูกกัน

เวลาธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกว่า “คนเกิดมาในโลกนี้ ในจักรวาลนี้ เคยเป็นญาติ เป็นพี่ เป็นน้องกันมาทั้งนั้น เราเป็นญาติกันโดยธรรม”

เวลาเป็นญาติกันโดยธรรม เวลาคนเราว่าทำไมคนนี้ถูกษะตา คนนี้ไม่ถูกษะตา เขาจะช่วยเหลือเจือจานกัน นั่นเป็นผลของบุญ คนนะเกิดมาขัดแย้งขัดขากัน มันมีบาปอกุศลกันมา สิ่งนั้นเราโหสิกรรม ธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

“กรรม! เวรย่อมระงับด้วยการไม่จองเวร”

เวลามีสิ่งใดเกิดขึ้น เราเสียสละ เราอภัยให้เขา นี่ถ้าเราต่อต้าน เรามีการกระทำ ผลกรรมนั้นมันก็พอประมาณ แต่ถ้าเวลาทางโลก เห็นไหม สุภาพบุรุษรังแกสุภาพสตรี เขาทนไม่ได้หรือ เขาเห็นว่ามันเป็นการรังแกกัน แต่เวลาผู้ที่ไม่มีความใดในหัวใจ อยู่กับโลก ผู้ทรงศีล ผู้มีธรรม เขาไม่มีความใดโต้แย้ง สิ่งนั้นกรรมมันยังหนักหนาสาหัสสาครรจ์

อันนี้ก็เหมือนกัน เวรย่อมระงับด้วยการไม่จองเวร.. เราโดนกระทำ เราทำใจอย่างไร? เราโดนกระทำแล้วเรายอมได้อย่างไร? มันเสียศักดิ์ศรี มันเสียต่างๆ เสียศักดิ์ศรี มันส่วนศักดิ์ศรี ศักดิ์ศรีก็เลสมันตั้งขึ้นมา แต่ถ้าเราเข้าใจของเรา เห็นไหม คุณเฒ่าเด็กมันทำอะไรกับเรา เราเห็นเป็นเรื่องตลก มันเรื่องขำๆ เราวางใจได้ แต่ถ้าเป็นผู้ใหญ่ทำกับเรา มันไม่ขำใจ มันขำไม่ลง

นี่ไงเพราะเราไม่ฝึกของเรา มาฝึกมาหัดนะ เวลาเราบวชมาแทนคุณพ่อแม่ เพราะว่าในพุทธศาสนา เห็นไหม เวลาลูกบวชคนหนึ่งก็เหมือนเราได้บวชด้วย เพราะเลือดเนื้อเชื้อไขนะ เวลาใจของแม่ กินเลือดในอกของแม่ แล้วเอาไปคำจุนศาสนา ที่ว่าได้ ๑๖ กัป ๑๖ กัปตรงนี้ เรามองข้ามกันไปหมดเลย มองไปวิทยาศาสตร์ นู่นก็ไม่ต้อง นี่ก็ไม่ต้อง ไม่เอาอะไรทั้งนั้น มันจะซุบมือเปิบ

เวลาธรรม เห็นไหม เวลาให้ปฏิบัติมันก็ซุบมือเปิบไม่ได้ มันทำของมันไม่ได้ แต่เวลาคิดนี่คิดได้ร้อยแปด.. เราคิดไม่ออกหรือ เรามองไม่เห็นหรือ ว่าความดีที่มันทิ้งแหว ความดีที่ปิดกันพระมันเป็นความดีอย่างไร เรามีแต่ความดีหัวโชนกันใจ แย่งชิงกัน

เอา ๒ ชั้น ๓ ชั้น แข่งชิงคุณงามความดีกัน แข่งชิงกันไปทั้งนั้นแหละ แต่เวลาเราทำ คนที่มีบุญนะเขาเรียกตาอยู่

เวลาเราทำแต่งตั้ง เห็นไหม ตาอินกับตานา เวลาแข่งชิงกันนะ เวลาเขาตัดสินไม่ได้ ตาอยู่เอาไปกิน ตาอยู่ไม่ได้ทำอะไรเลย นี่มันเป็นจังหวะและเป็นโอกาส เขาว่าวาสนาแข่งขันกันไม่ได้ อำนวยวาสนาของคน เวลาตาอินกับตานานะ ตาอยู่มาตักกับเรา เราไม่ได้แข่งขัน ไม่ได้แข่งชิง แต่ทำไมมันตักกับเราล่ะ? แต่คนอย่างนั้นเขาต้องมีบุญกุศลของเขา เขาต้องมีอำนวยวาสนาของเขา แต่เราปากกัตดินตึบ เราอยากได้อะไรดี ทุกคนนะ ถ้าอยากได้อะไรดีในคุณงามความดี เราก็ต้องทำของเรา แต่ทำเสร็จแล้วนี่คนเรามีกรรมเก่า เห็นไหม กรรมเก่า กรรมใหม่

กรรมคือการกระทำ ไม่ต้องไปเสียใจว่าคนนู้นรังแกเรา คนนี้รังแกเรา คนใดใครทำเรา ไม่มีหรอก! กรรมคือการกระทำ เราทำเองทั้งนั้น เราทำมาทั้งนั้น ของเราทั้งนั้น ไม่มีใครทำให้ใครได้ แล้วไม่มีใครจะรังแกใครได้ เราทำมาทั้งนั้น แต่! แต่เวลาทำมันขาดสติใจ เวลาทำเราคิดว่าสิ่งนั้นก็ไม่มี สิ่งนี้ก็ไม่มี เราทำของเราไปไง แต่เวลามันให้ผลขึ้นมาแล้วนะเสียใจภายหลัง เราทำมาทั้งนั้น

ฉะนั้น สิ่งใดถ้ามันเกิดขึ้นมา เห็นไหม กรรมเก่า กรรมใหม่.. กรรมคือการกระทำ กัมมะพันธู์ กัมมะปะฎิสสะระโณ กรรมเป็นเผ่าพันธุ์ กรรมเป็นเครื่องแดนเกิด กรรมเป็นที่พึ่งอาศัย กรรมจับดันเรามา

ฉะนั้น ปัจจุบันนี้ สิ่งที่มีค่าที่สุดคือชีวิตเรา ชีวิตเรานี้มีค่าที่สุด ในปัจจุบันนี้เราเกิดเป็นมนุษย์ เรามีชีวิตอยู่ ชีวิตนี้มีคุณค่ามาก เพราะเรามีชีวิตเราถึงมีทรัพย์สินสมบัติ มีสิ่งของต่างๆ เพราะเรามีชีวิต เพราะเรามีชีวิตเราถึงได้ทุกข์ เพราะเรามีชีวิตเราถึงได้โศก เพราะเรามีชีวิตเราถึงได้ลำบากลำบาก เพราะชีวิตนี้เป็นตัวต้นทุน ชีวิตนี้เป็นสิ่งที่มีค่าที่สุด

ฉะนั้น เรามีชีวิตอยู่นี้ เราเกิดมาเป็นมนุษย์พบพุทธศาสนา เราจะมาแก้ไขของเรา เราจะมาแก้ไขตัดแปลง แต่ในทางโลกบอกว่าเสียเปรียบ เราเสียเปรียบ เราเป็นผู้เสียเปรียบตลอดเวลา เราเสียเปรียบ เห็นไหม เวลาเราโกรธเราได้เปรียบ พอเราโกรธขึ้นมาเราได้เปรียบ

ความโกรธนั้นมันเผาใจเราก่อนนะ พอมันโกรธเสร็จแล้ว ได้เปรียบแล้ว ยังไปทำลายเขาอีกนะ พอทำลายเขาเสร็จนะ โอ๊ย.. ประสบความสำเร็จนะ มันว่ามันได้เปรียบเห็นไหม ดิฉุก! ถ้าไม่ดิฉุกมันก็มีกรรม กรรมจะตามมันไป รอดพ้นจากคุกแต่กรรมก็ไม่พ้นจากมัน

แต่คำว่าเสียเปรียบนี้เราชนะตนเอง เราชนะจิตใจของเรา เรามีสติปัญญาความโกรธของเรา ความโดนกระทบต่อหัวใจของเรา สิ่งนี้รักษายากมาก ถ้าจะรักษา เห็นไหม พอเราบวชขึ้นมา พวกเราเอาลูกมาบวช เอามาศึกษา คุณอย่างสัตว์ถ้าเวลามันฝึกแล้วราคามันสูงนะ สัตว์ที่มันไม่ได้ฝึก สัตว์ฝูงต่างๆ ราคามันไม่แพง ลูกนะเอามาบวช บวชเสร็จแล้วเราจะตั้งใจฝึกหรือไม่ตั้งใจฝึกล่ะ? ถ้าทำไขสือ มันก็อยู่กับข้อวัตรปฏิบัติ ทำไขสือทำไม่รู้ ไม่ใช่เรา ไม่ใช่ของเรา

การฝึก เห็นไหม พระเราเวลาตั้งใจทำสมาธิ ตั้งสติขึ้นมา เวลานั่งแล้วก็สัปหงก โกง่วง พอสัปหงกโกง่วงมันเกิดจากสิ่งใด? มันเกิดจากว่าฉันอาหารที่มันมีไขมัน ฉันอาหารที่มันมีต่างๆ เราก็ต้องลด ต้องทอน เวลาต้องลด ต้องทอน มันไปลดความต้องการของร่างกาย ร่างกายมันต้องการของมัน แต่เวลาไปลดไปทอนมัน ร่างกายมันเรียกร้องไหม? มันปรารถนาไหม?

มันเรียกร้องของมัน ท้องร้องจ๊อกๆ เลย แต่จิตใจเราเข้มแข็ง เราต้องการคุณงามความดีมากกว่านั้น เราต้องการความสงบของใจ ความสงบ เห็นไหม

“สุขอื่นใดเท่ากับจิตสงบไม่มี”

ถ้าสุขอื่นใดเท่ากับจิตสงบไม่มี มันต้องแลกมาด้วยสิ่งใด? นี่พอมันมีปัญหาของมัน มีความขวนขวายของมัน นี่ใจการฝึกอยู่ตรงนี้! การฝึกคือจิตใจที่มันพอใจ จิตใจที่เห็นคุณค่า พอจิตใจที่เห็นคุณค่า มันก็จะควบคุมตัวเอง ควบคุมจิตใจของตัวเอง พอควบคุมจิตใจตัวเองมือก็หัดสั้นเข้ามา มันไม่ให้มือหยาบไฉ่ มือนี้มันหยาบใส่เข้าปาก แล้วมือมันหยาบเองได้ไหมถ้าใจมันไม่ตั้ง

ถ้าเราควบคุมใจเราไม่ได้ เราควบคุมกิริยาเราไม่ได้ ถ้าเราควบคุมใจเราได้ เราควบคุมกิริยาเราได้หมด ถ้าเราควบคุมได้ เห็นใหม่ นี่ถ้าไม่ไขสือมันจะตัดแปลงของมัน มันจะดูแลของมัน ถ้ามันแก้ไขของมัน มันเห็นผลของมันนะ

เวลาทรัพย์อันละเอียด นี่เวลาสิ่งที่มีคุณค่า เห็นใหม่ มันละเอียด คุณิรามองกันว่า อาหารนี่เราต้องการ ร่างกายต้องการนะ แต่เราไม่มองออกซิเงินเลย ออกซิเงินนะเวลาขาด ๕ นาทีนี่สมองตายแล้วนะ ออกซิเงินเป็นอาหารอันละเอียด หัวใจมันกินอารมณ์ความรู้สึก มันกินสิ่งที่มันเป็นสังขาร เวลาที่มีสติขึ้นมา มันยับยั้งได้

เวลาพลาดใจนะ เมื่อก่อนเวลาโกรธแล้วก็พอใจ พอโกรธเสร็จแล้ว พอใจแล้วยังบอกสะใจ พอใจ สะใจ แล้วจะโกรธต่อ เห็นใหม่ แต่พอสติปัญญามันทันขึ้นมา เวลามันโกรธทีหนึ่งมันเขย่าหัวใจขนาดนี้ ถ้ามันเขย่าหัวใจขนาดนี้ มันเป็นโทษขนาดนี้ ร่างกายหลังสารต่างๆ ออกมาเต็มไปหมดเลย เกิดโรคเกิดภัย เกิดทุกอย่างเลย แล้วยังมาสร้างเวรสร้างกรรมอีก พอสติมันทันนะ โอ้ย.. มันซาบซึ้ง มันซาบซึ้งถึงสติ มันซาบซึ้งถึงปัญญา มันซาบซึ้งไปหมดเลย

แล้วสิ่งนี้ใครฝึกมา? จิตใจเราฝึกมา เห็นใหม่ เวลาพ่อแม่ของเราสอน พ่อแม่ของเราบอกก็ว่าไม่รัก! ไม่รัก! ไม่รัก! เวลาครูบาอาจารย์บอก อู๋.. นี่เวลาคนนั้นก็ลำเอียง เวลาคนนี้ก็ดี แต่เวลาเรามาเห็นของเราเองนะมันจนด้วยเหตุผล พอจนด้วยเหตุผลนี้คอตกนะ พอคอตก พอกิเลสมันคอตก หามันก็หางตก พอหามันหางตกหามันก็ไม่กัคนอื่นนะ แต่ถ้าหามันชูหางนะ มันเตรียมจะกัดเขานะ

จิตถ้าไม่มีสติปัญญา มันเตรียมจะขบกัดเขานะ ถ้ามันเตรียมขบกัดเขามันเกิดมโนกรรม ไม่ได้ทำ ยังไม่ได้ทำ แต่เกิดมโนกรรม เพราะมันเกิดร่องของความคิด ถ้าร่องของความคิด ย้ำคิดย้ำทำ ทำแล้วทำบ่อย เป็นจจริต เป็นนิสัย พอเป็นจจริต เป็นนิสัย พอทำจนเป็นการเคยตัว พอทำจนเคยตัวแล้ว ทำทุกวันๆ มันไม่เห็นผิดอะไรเลย ไม่เห็นมีอะไรเลย ไม่มีอะไรผิดพลาดเลย อู๋.. คีดีเลย

ทุกคนเห็นแก่ตัว ทุกคนเห็นแต่การเอารัดเอาเปรียบ เห็นใหม่ แต่พอมีสติ มีปัญญาเข้ามา นี่คือการฝึกใจ บวช! บวชเข้ามาเพื่อการศึกษา ถ้าไม่ไขสือมันจะได้คุณงามความดีติดหัวใจไป ถ้ามีคุณงามความดีติดหัวใจไป เวลาไปไหนคุณงามความดีติด

ไป เราทำบุญกุศล เราอุทิศส่วนกุศลฝากไปรษณีย์ไปนะ ให้เจ้ากรรมนายเวร ให้ญาติ ให้พี่ ให้น้อง ใ้ปู่ ใ้ย่า เราฝากไปรษณีย์ไป

ถึงหรือไม่ถึง นี่ถึงไหม? ถึงถ้าเกิดเครื่องรับ.. อย่างเช่นโทรศัพท์มือถือ ถ้าเรากดเบอร์ตรงเขาก็ได้รับ เรากดโทรศัพท์ ทางนู้นแบบๆ หมคนะมันก็ไม่ได้รับ ถ้าเขาไปเกิดเป็นเทวดา เป็นอินทร์ เป็นพรหม เขาเสวยสุขของเขานะ สิ่งนี้เป็นของที่เขาไม่ต้องการ เพราะเป็นอาหารของมนุษย์ แต่ถ้าเขาตกนรก เขาตกอยู่ในความทุกข์ความยากนะ สิ่งนี้จะไปช่วยผ่อนแรงเขา เขารับแน่นอน

เราฝากไปรษณีย์กันไปนะ อุทิศส่วนกุศลเจาะจง! เจาะจงให้กับญาติ ให้กับพี่ ให้กับน้อง เพื่อ! เพื่อไม่ให้ผีสาธณะ จิตสาธณะมันแย่งชิง ถ้าเราทำบุญกุศลเป็นของสาธณะ วางให้ใครก็ได้ แต่ถ้าเจาะจง อุทิศเจาะจง อุทิศเจาะจง เจาะจงเป็นปู่ เป็นย่า เอ๊ย ชื่อเอี้ยนนามไป นี่เราฝากไป แต่เวลาเราประพฤติปฏิบัติมันไปกับเรา เห็นไหม มีทรัพย์สมบัติติดหัวใจไป คุณงามความดีติดหัวใจเราไป

ถ้าคุณงามความดี เห็นไหม นี่สิ่งที่เป็นอมิส อาหารการกินเป็นคุณงามความดี แต่ถ้าเราควบคุมใจเราได้อาหารการกินนี้เป็นของอาศัย ปัจจัยเครื่องอาศัย ปัจจัย ๔ ชีวิตขาดไม่ได้ แต่ถ้าเราเข้าถึงหัวใจแล้ว ปัจจัย ๔ เป็นเครื่องอาศัย แต่ความจริงคือหัวใจที่เป็นธรรม หัวใจที่มีสติ หัวใจที่ควบคุมกิริยาทั้งหมด นี่สิ่งนี้จะติดตัวเราไป จะเป็นความรู้ของเรา จะเป็นประสบการณ์ของจิต จิตมันจะฝึกหัดขึ้นมา

นี่เวลาบวช พ่อแม่ก็อยากให้ลูกเข้ามาฝึกฝน ถ้าลูกมีความจงใจ ตั้งใจไม่ใช่สื่อ มันจะได้ตัดแปลงใจของมัน แล้วพัฒนาของมันเป็นโศดาบัน เป็นสภิกทาคามิ เป็นอนาคามี เป็นถึงพระอรหันต์ได้ เป็นที่หัวใจผู้ฝึก ไม่ได้เป็นที่การศึกษา เป็นที่การกระทำทั้งหมด หัวใจดวงนั้นมันจะพัฒนาของมัน

แล้วหัวใจนี้ คูสิเวลาเพชรเขาเอาออกมามันเป็นแร่ธาตุ เขาเอามาเจียรระไน เขาเอามาขัดมันถึงเกิดความแวววาว หัวใจของเรามันมีโอกาสของมัน เห็นไหม มันมีวิชาครอบงำ มันมีความไม่รู้ครอบงำมันอยู่ เราเจียรระไน เราแก้ไขด้วยอริยสัจ ด้วยสัจจะ ด้วยความจริง ด้วยมรรคญาณ แล้วมันตัดแปลงของมัน มันถึงที่สุดแห่งทุกข์ได้ เอวัง

เทศน์เช้า วันที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๕๔ ๗